

Հաստատում եմ
Տնօրեն՝
Ն. Մարկոսյան
-----/ստ./
--- ----- 2022թ.

**Թեմատիկ պլան
2022-2023 ուսումնական տարի**

Առարկա՝ Հայոց պատմություն
Ուսուցիչ՝ Ա. Այվազյան
Դասարան՝ 7-րդ
Շաբաթական ժամերի քանակ՝ 2 ժամ
Տարեկան ժամերի քանակ՝ 68 ժամ

Թեմատիկ պլանավորում

«Հայոց պատմություն»

7-րդ դասարան

Ճարթական 2 ժամ

Տարեկան 68 ժամ

Ներածություն		
Նպատակ	Նպաստել «Հայոց պատմություն» առարկայի 7-րդ դասարանի բովանդակային հիմնական նյութի, հայոց պատմության IV -XVII դարի կեսերն ընկած ժամանակահատվածի մասին պատկերացումների ձևավորմանը:	
Վերջնարդյունքներ	Կարողանա՝ <ul style="list-style-type: none">Ընդհանուր գծերով ներկայացնել 7-րդ դասարանի «Հայոց պատմություն» առարկայի ուսումնական տարվա ընթացքում անցնելիք նյութի ընդհանուր բովանդակությունը,Թվարկել հայ ժողովրդի պատմության IV -XVII դարի կեսերն ընկած ժամանակահատվածի կարևոր իրադարձությունները:ձևակերպել միջին դարերի պարբերացումը, բնութագրել ժամանակաշրջանը	
Ժամ	Էջ	Դաս
1		Ներածություն
Բաժին 1 Հայաստանը վաղ միջնադարում		
Գլուխ /Թեմա II Ավատատիրության հաստատումը և քրիստոնեության տարածումը Հայաստանում		

Նպատակ		Նպաստել Հայաստանում ավատատիրության հաստատման և քրիստոնեության տարածման մասին գիտելիքների ձեռքբերմանը, տվյալ ժամանակաշրջանի կարևոր իրադարձությունները, փաստերը, նշանավոր գործիչների գործունեությունը բացատրելու, բնութագրելու, համեմատելու, եզրահանգումներ անելու, տեսակետ հայտնելու, գնահատելու, արժևորելու կարողությունների ձևավորմանը:
Վերջնարդյունքներ		Կարողանա՝ <ul style="list-style-type: none"> ներկայացնել և բացատրել ավատատիրության էությունը ավատատիրական հասարակության հիմնական դասերը, բանակի կառուցվածքը թվարկել հողատիրության ձևերը, գործակալությունները բացատրել «Գահնամակ» և «Չորանամակ» հասկացությունները բնութագրել Թադեոս և Բարդուղիմեոս առաքյալներին և նրանց գործունեությունը արժևորել քրիստոնեության և հայոց եկեղեցու դերակատարությունը մեր պատմության ընթացքում
Ժամ	Էջ	Դաս
1	6-8	§1. Ավատատիրական հարաբերությունների ձևավորումը Հայաստանում
1	9-10	§2. Պետական կառավարման համակարգը
1	11-14	§3. Քրիստոնեության ընդունումը որպես պետական կրոն
Գլուխ /Թեմա/ II Մեծ Հայքի Արշակունյաց թագավորությունը 301-428 թվականներին:		

Նպատակ	Նպաստել Արշակունյաց արքայատոհմի վերաբերյալ գիտելիքների ձեռք բերմանը, թագավորական իշխանության ամրապնդման համար պայքարի, զարգացման ընթացքի ու անկման հետ կապված կարևոր իրադարձությունները, փաստերը բացատրելու, նշանավոր արքաների, գործիչների գործունեությունը համեմատելու, գնահատելու կարողությունների ձևավորմանը:
---------------	--

Վերջնարդյունքներ	<p>Կարողանա՝</p> <ul style="list-style-type: none"> Ներկայացնել և բացատրել Արշակունյաց արքայատոհմի նշանավոր արքաների, Հայաստանի բաժանումների և Արշակունի-ների թագավորության թուլացման և անկման հետ կապված կարևոր փաստերը: Պարզաբանել Արշակունիների արքայատոհմի ժառանգորդ դառնալու առանձնահատկությունները:
-------------------------	--

Ժամ	Էջ	Դաս
2	15-19	§ 4. Հայաստանի հզորացումը:
1	20-23	§ 5–6. Պայքար Հայաստանի ինքնիշխանության պահպանման համար:
1	23-24	§ 5–6. Պսպ թագավոր:
1	26-28	§ 7. Արշակունյաց թագավորության անկումը:

Գլուխ /Թեմա/ III Հայ ժողովրդի ազատագրական պայքարը V դարում	Կրկնություն
---	--------------------

Նպատակ	Նպաստել՝ 5-րդ դարում հայ ժողովրդի ազատագրական պայքարի մասին գիտելիքների ձեռքբերմանը, կարևոր իրադարձությունները, փաստերը, գործիչների գործունեությունը բացատրելու, համեմատելու, դիրքորոշում հայտնելու և 5-րդ դարի ազատագրական պայքարի դերը հայ ժողովրդի պատմության մեջ արժևորելու կարողությունների զարգացմանը:
---------------	--

Վերջնարդյունքներ	<p>Կարողանա՝</p> <ul style="list-style-type: none"> Ներկայացնել Վարդանանց և Վահանանց պատերազմների ժամանակը, կարևոր դրվագները, ղեկավարներին Վարդանանց և Վահանանց պատերազմների դեպքերը ներկայացնել ժամանակագրական հաջորդականությամբ, արժևորել 5-րդ դարի ազատագրական պայքարի դերը հայ ժողովրդի պատմության մեջ
-------------------------	--

Ժամ	Էջ	Դաս
2	29-36	§ 8-9 Վարդանանց պատերազմը

--	--	--

2	38-41	§ 10 Վահանանց ապստամբությունը
---	-------	---

1		
1		

Գլուխ /Թեմա/ IV Հայաստանը VI- IX դարերում		
--	--	--

Նպատակ	Նպաստել՝ VI- IX դարերի հայոց պատմության վերաբերյալ գիտելիքների ձեռքբերմանը, Հայաստանի ինքնավարության վերականգնման հետ կապված հիմնական փաստերը, իրադարձությունները բացատրելու, համեմատելու, տարանջատելու, գնահատելու կարողությունների զարգացմանը:
---------------	---

Վերջնարդյունքներ	<p>Կարողանա՝</p> <ul style="list-style-type: none"> Ներկայացնել և բացատրել VI դարում Հայաստանում Բյուզանդիայի վարած քաղաքականության և հակաբյուզանդական ելույթների ու
-------------------------	--

		<p>ապստամբությունների հետ կապված կարևոր փաստերը, դեպի Հայաստան արաբական արշավանքների ժամանակը, 652 թ. հայ-արաբական պայմանագրի կնքման վայրը, կնքող անձանց, Հայաստանի ինքնավարության վերականգնման հետ կապված հիմնական փաստերը</p> <ul style="list-style-type: none"> • թվարկել Հուստինիանոս I-ի ռեֆորմները, Արևելյան Հայաստանի վարչական ու տնտեսական կյանքում պարսից արքունիքի կատարած փոփոխությունները, ազատագրական պայքարի առանձին դրվագներ, • համեմատել Մամիկոնյան և Բագրատունի իշխանական տոհմերի դիրքորոշումն ազատագրական պայքարի ուղիների վերաբերյալ
Ժամ	Էջ	Դաս
1	42-46	§ 11. Հայաստանը VI դարում
1	47-51	§ 12 Հայաստանը VII դարում
2	52-56	§ 13. Հայ ժողովրդի պայքարը արաբական գերիշխանության դեմ:
1	57-61	§ 14. Հայաստանի ինքնավարության վերականգնումը
1		Կրկնություն

**Գլուխ /Թեմա V
Հայկական մշակույթը V-IX դարերում**

Նպատակ	Նպաստել՝ V-IX դարերի Հայկական մշակույթի վերաբերյալ գիտելիքների ձեռքբերմանը, կարևոր ձեռքբերումները բացատրելու, համեմատելու, վերաբերմունք արտահայտելու, հայոց գրերի գյուտը և ոսկեդարյան մշակույթի ձեռքբերումները արժևորելու կարողությունների զարգացմանը:
Վերջնարդյունքներ	<p>Կարողանա՝</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ներկայացնել և բացատրել հայոց գրերի ստեղծման ժամանակը, գրերի գյուտին աջակցող պետական գործիչներին, V - IX դդ. կրթության, գիտության և արվեստի հետ կապված կարևորագույն փաստերը, • բացատրել Զերթոնահայր, «Թագուհի թարգմանութեանց», «Ոսկեդար» տերմինների բացատրությունը • արժևորել հայոց գրերի գյուտը և ոսկեդարյան մշակույթի

		ձեռքբերումները
Ժամ	Էջ	Գաս
1	62-65	§15. Մեսրոպ Մաշտոցը և հայոց այբուբենի ստեղծումը
1	66-69	§16. Հայ մշակույթի Ոսկեդարը
1	70-72	§17. Գիտության ձեռքբերումները VI-IX դարերում
1	72-74	§18. Ճարտարապետությունը և արվեստը
1	Թեմատիկ գրավոր աշխատանք	
	Բաժին II	
	Հայաստանը զարգացած միջնադարում	
	Գլուխ /Թեմա VI - Հայաստանի Բագրատունյաց թագավորությունը	
Նպատակ	Նպաստել Բագրատունյաց արքայատոհմի և Ենթակա թագավորությունների առաջացման վերաբերյալ գիտելիքների ձեռքբերմանը, թագավորության հաստատման, զարգացման ընթացքի, անկման հետ կապված կարևոր փաստերը, իրադարձությունները նշանավոր արքաների, գործիչների գործունեությունը բացատրելու, համեմատելու, գնահատելու, արժևորելու, դիրքորոշում արտահայտելու կարողությունների զարգացմանը:	

Վերջնարդյունքներ	<p>Կարողանա՝</p> <ul style="list-style-type: none"> • Թվարկել Բագրատունյաց արքայատոհմի թագավորներին ըստ ժամանակագրական հաջորդականության, • Ներկայացնել և բացատրել ենթակա թագավորությունները, դրանց առաջացման ժամանակը, • Տարբերակել պետականության վերականգնման ներքին և արտաքին նախադրյալները, զարգացման առանձնահատկությունները և անկման պատճառները • Առանձնացնել տնտեսության հիմնական ճյուղերը • Բացատրել թագավորի, իշխանաց իշխանի, հայոց սպարապետի գործառույթները, բանակի կառուցվածքը • Արժևորել պետականության վերականգնման կարևորությունը
-------------------------	---

Ժամ	Էջ	Դաս
1	78-81	§ 19 Հայոց թագավորության վերականգնումը
1	82-86	§ 20 Հայաստանը Սմբատ I-ի և Աշոտ Երկաթի օրոք
1	7-91	§ 21 Հայաստանի հզորացումը
1	92-95	§ 22 Բագրատունիներին ենթակա հայոց թագավորությունները
1	96-98	§ 23 Անիի թագավորության անկումը
2	98-101	§ 24 Բագրատունյաց Հայաստանի տնտեսությունը և պետական կառավարման համակարգը

Գլուխ /Թեմա VII
Հայ ժողովրդի պայքարն օտար նվաճողների դեմ: Չարարյաններ

Նպատակ		Նպաստել Օտար նվաճողների դեմ հայ ժողովրդի մղած պայքարի և Չաքարյանների վերաբերյալ գիտելիքների ձեռքբերմանը, տվյալ ժամանակաշրջանի կարևոր փաստերը, իրադարձությունները, գործիչների գործունեությունը բացատրելու, համեմատելու, վերաբերմունք արտահայտելու, արժևորելու կարողությունների զարգացմանը:
.Վերջնարդյունքներ		Կարողանա՝ <ul style="list-style-type: none"> առանձնացնել դեպի Հայաստան սելջուկ-թյուրքերի և և մոնղոլների արշավանքների հետ կապված որոշ փաստեր թվարկել Հայաստանի կիսանկախ թագավորություններն ու իշխանությունները և Չաքարյանների կողմից ազատագրված տարածքները համեմատել սելջուկների և մոնղոլների արշավանքները և դրանց հետապնդած նպատակները
Ժամ	Էջ	Դաս
2	102-104	§25. Թուրք-սելջուկները և Հայաստանը
2	105-109	§26. Հայկական իշխանությունները և թագավորությունները: Չաքարյանների պետությունը
1	Կրկնություն	
1	Թփմատիկ գրավոր աշխատանք	
2	110-113	§ 27. Հայաստանը և մոնղոլները: Պայքար օտար նվաճողների դեմ 13-14-րդ դարերում
Գլուխ /Թեմա VIII /Կիլիկյան Հայաստանը		
Նպատակ	Նպաստել Կիլիկյան Հայաստանի մասին գիտելիքների ձեռքբերմանը, Կիլիկիայի հայկական թագավորության կարևոր փաստերը իրադարձությունները, նշանավոր գործիչների գործունեությունը բացատրելու, համամատելու, դրանց վերաբերյալ դիրքորոշում հայտնելու, և Կիլիկիայի հայոց պետության տեղն ու դերը հայ ժողովրդի պատմության մեջ գնահատելու, արժևորելու կարողությունների զարգացմանը:	

Վերջնարդյունքներ	<p>Կարողանա</p> <ul style="list-style-type: none"> Ներկայացնել և բացատրել Կիլիկիայի տեղը, դիրքը և պատմաաշխարհագրական առանձնահատկությունները, Հայկական իշխանությունների և դրանց առաջացման ժամանակաշրջանը Ռուբինյան իշխաններին և նրանց հետ կապված կարևոր իրադարձությունները, Հեթումյան արքայատոհմի հաստատման ժամանակը, այդ տոհմի որոշ ներկայացուցիչների գործունեությունը, բանակի կառուցվածքը բնութագրել Ռուբինյան և Հեթումյան նշանավոր գահակալներին, բացատրել մոնղոլների հետ դաշնակցելու պատճառները թվարկել տնտեսության հիմնական ճյուղերը, որոշ պաշտոնյաների գործառույթները,
------------------	---

Ժամ	Էջ	Գաս
1	114-116	§ 28. Հայկական պետության ստեղծումը Կիլիկիայում
2	117-119	§ 29. Ռուբինյան պետության ամրապնդումը
1	120-122	§ 30. Լևոն Մեծագործ
2	124-127	§ 31. Հայոց թագավորությունը XIII- XIVդդ
2	128-131	§. 32 Կիլիկյան Հայաստանի տնտեսությունը և պետական կարգը

<p>Գլուխ /Թեմա IX Հայկական մշակույթը X-XIV դարերում</p>	
Նպատակ	Նպաստել՝ X-XIV Հայկական մշակույթի վերաբերյալ

		գիտելիքների ձեռքբերմանը, կարևոր ձեռքբերումները բացատրելու, համեմատելու, վերաբերմունք արտահայտելու, մշակույթի ձեռքբերումները արժևորելու կարողությունների զարգացմանը:
	Վերջնարդյունքներ	Կարողանա՝ <ul style="list-style-type: none"> Ներկայացնել և բացատրել X - XIV դդ. հայ մշակույթի ուղղությունները, գործիչներին կրթօջախները, գիտության և արվեստի կարևոր բնագավառները Բացատրել և արժևորել՝ X-XIV դարերում հայ մշակույթի վերածննդի պայմանները
Ժամ	Չանգակ Մանմար	Դաս
2	132-134	§33. Մշակույթի վերելքը. Կրթական համակարգը
1.	134-136	§34 .Պատմագրությունը
1	136-138	§35.Իրավունքը և բնափիլիսոփայությունը
2	138-139	§36-37 Գրականությունը և արվեստը
	139-142	§36-37 Գրականությունը և արվեստը
1	Կրկնություն	
1	Գործնական աշխատանք	
1	Թեմատիկ գրավոր աշխատանք	

Բաժին III Հայաստանը ուշ միջնադարում	
Գլուխ X, Հայաստանը XV դարից մինչև XVII դարի կեսերը:	

Նպատակ		Նպաստել՝ XV դարից մինչև XVII դարի կեսերը ժամանակահատվածի հայոց պատմության մասին գիտելիքների ձեռքբերմանը, տվյալ ժամանակաշրջանի փաստերը, իրադարձությունները, հասկացությունները, գործիչների գործունեությունը բացատրելու, համեմատելու, գնահատելու, արժևորելու կարողությունների զարգացմանը:
Վերջնարդյունքներ		Կարողանա՝ <ul style="list-style-type: none"> Ներկայացնել և բացատրել XV դարում Հայաստան արշաված օտար նվաճողների մասին, Ամենայն Հայոց կաթողիկոսու-թյունն Էջմիածնում վերահաստատվելու ժամանակը և նախաձեռնողներին, XVI - XVII դդ. թուրք-պարսկական պատերազմների որոշ իրադարձությունների մասին Բացատրել՝ մելիք, մելիքություն, էյալեթ (վիլայեթ), խանություն, պարոնտեր հասկացությունները: գնահատել Արևելյան և Արևմտյան Հայաստանում իրենց գոյությունը պահպանած իշխանությունների կարևոր դերը:
Ժամ	Էջ	Դաս
1	146-149	§ 38. Հայաստանը XV դարում
2	150-153	§ 39. Հայաստանը XVI դարում և XVII դարի առաջին կեսին
2	154-157	§ 40. Հայաստանի ազատագրության պայքարի աշխուժացումը:
Գլուխ XI		
Ուշ միջնադարի հայկական մշակույթը		
Նպատակ	Նպաստել՝ XV դարից մինչև XVII դարի առաջին կեսն ընկած ժամանակահատվածի հայկական մշակույթի վերաբերյալ գիտելիքների ձեռքբերմանը, կարևոր ձեռքբերումները բացատրելու, համեմատելու, վերաբերմունք արտահայտելու, մշակույթի ձեռքբերումները արժևորելու կարողությունների զարգացմանը:	

Վերջնարդյունքներ		Կարողանա՝ <ul style="list-style-type: none"> ներկայացնել և բացատրել XV - XVII դդ. հայ մշակույթի առանձնահատկությունները և նշանավոր գործիչներին, գրքերը, կրթական համակարգի և տպագրության ձեռքբերումները, հայկական տպագրության հիմնադրին, ժամանակը, վայրը համեմատել տպագրության վայրերը և դրանցում տպագրված արժևորել մշակույթի ձեռքբերումները
Ժամ	Էջ	Դաս
1	158-160	§41 Կրթությունը և տպագրությունը
1	161-163	§ 42 Գիտությունը և արվեստը
1		Կրկնություն
1		Ամփոփում